

УДК 616.33.342-089-06:616-036.82

**ДОСВІД РАННЬОЇ МЕДИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ХВОРИХ ПІСЛЯ
ОПЕРАТИВНИХ ВТРУЧАНЬ НА ОРГАНАХ**

ГАСТРОДУОДЕНАЛЬНОЇ ЗОНИ В УМОВАХ КУОРОРТУ

**Т.В.МЕЛЬНИК, О.І.ЗАРЕЦЬКА, І.М.СКРИПНИК, Л.М.ЛЯШКО,
Л.О.ЗАХАРОВА**

Курорт "Миргород" ЗАТ "Укрпрофоздоровниця",

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

Новим реабілітаційним напрямом в курортології і фізіотерапії є раннє відновне лікування в умовах санаторію хворих після операцій на органах травлення із застосуванням різноманітних природних лікувальних засобів з метою покращення якості життя. В санаторії „Полтава” організоване реабілітаційне відділення, до якого направляють хворих зі стаціонару на II етап реабілітації через 12-18 днів після оперативного втручання. Спостереження проведені на 136 пацієнтах (89 чоловіків і 47 жінок) віком 23-73 роки, з них 98 осіб перенесли операції з приводу виразкової хвороби шлунка і дванадцятипалої кишки, 38 - з приводу жовчнокам'яної хвороби. Всім хворим призначали комплексне лікування, яке включає дієтичне харчування, питне застосування миргородської мінеральної (хлоридно-натрієвої) води слабкої мінералізації, масаж. Меншій кількості пацієнтів призначались: бальнеолікування природними мінеральними ваннами—27 (19,9 %), гідротерапія хвойними, перлинними і мінеральними ваннами-78 (58,1 %), душ - 45 (33,5 %). Грязелікувальні процедури призначались 87 (64%), електросвітлове лікування — 107 (78,7 %), лікувальну гімнастику - 96 (70,9 %) хворим. Хворі, які перебували в санаторії в ранні терміни після оперативних втручань, добре переносили питне застосування мінеральної води, яка себе зарекомендувала позитивно при багаторічному лікуванні хворих з захворюваннями шлунково-кишкового тракту (ШКТ) в фазу ремісії. Питне лікування чинило сприятливу дію і на хворих в ранні терміни після

оперативних втручань. Вважаємо за доцільне також застосування лікувальних грязей в ранні терміни після операцій за умов диференційованого підбору методик. При проведенні комплексного відновного лікування на ранньому етапі реабілітації хворих після операцій на органах травлення встановлено позитивні результати: значне покращення у 98 (72%) і покращення у 38 (28%) пацієнтів. Таким чином, методи бальнео- і фізіотерапії у хворих, оперованих з приводу захворювань органів травлення, доцільно призначати лише за умов ретельної оцінки їх загального стану, клінічних проявів ранніх і пізніх післяопераційних синдромів, функціонального стану ШКТ. При призначенні природних і преформованих фізичних чинників особливо на ранніх етапах реабілітації слід враховувати протипоказання до їх призначення у оперованих хворих.